

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. V. An præscribi possint res dotales? res alienari prohibitæ testamento?
res pupillares? &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

tur §. 4. *instit. de Usucapionib.* Ex hoc ulterius habetur ad usucapionem in rebus mobilibus requiri bonam fidem dantis, & accipientis, ut habetur *L. 1. & 2. C. de usuc. pro donat.* in immobilibus autem sufficere bonam fidem possessoris; nam in his, quæ sunt soli, furtum non committitur.

§. V.

An præscribi possint res dotales? res alienari prohibita testamento? res pupillares? &c.

1309. **P**rima quæstio est de fundo dotali, an præscribi possit præscriptione longi temporis? quæstio fieri potest, an, si cæpit præscriptio ejus prius, quam evaserit dotalis; an primum postquam factus est dotalis? quoad primum affirmandum; quoad secundum negandum est ex *L. si fundum. 16. ff. de fundo dotali*, ibi: *si fundum, quem Titius possidebat, bona fide, longi temporis possessione poterat sibi querere, mulier ut suum marito dedit in dotem: cumque petere neglexerit vir, cum id facere posset, rem periculi sui fecit;* nam licet lex Julia, quæ vetat fundum dotalem alienari, pertinet etiam ad hujusmodi acquisitionem: non tamen interpellat eam possessionem, qua per longum tempus fit, si, antequam constitueretur dotalis fundus, jam cæperat; plenè si paucissimi dies ad perficiendam longi temporis possessionem superfuert: nihil erit, quod imputabitur marito; ubi glossa lit. P. si fundus, inquit, quem alius præscribere incepit, à muliere datur in dotem, præscriptio non interruptitur: sed, & præscriptio viri periculo perficitur, nisi paucissimi dies interfuerint ad perficiendam præscriptionem, quo tempore fundus in dotem datus fuit.

1310. Altera quæstio est, an aliæ res dotales mobiles triennio præscribi possint? Resp. de his agi *L. in rebus dotalibus. 30. C. de jure dotium*, ibi: *omnis autem temporalis exceptio, sive per usucapionem inducta, sive per decem, sive per 20. annorum curricula, sive per 30. vel 40. annorum metas, sive ex alio quocunque tempore majore vel minore sit inducta: ea mulie-*
Tom. II.

ribus ex eo tempore opponatur, ex quo possint actiones movere. 1. *opulentis quidem maritis constitutis, post dissolutum matrimonium: minus autem idoneis, ex quo hoc infortunium eis illatum esse claruerit:* quo habetur, mulieri, vindicandi res dotales, non obstare exceptionem, sive sit major, sive minor decennali. Sed hoc accipiendum est de præscriptione temporis, quo mulier non potuit uti actione hypothecaria, contra bona mariti; nam, ubi agere potuit, contra illam etiam præscriptio currit temporis ordinarii.

Tertia quæstio est, an res, quas alienari Testator prohibuit, sint idonea materia præscriptionis? Resp. quòd sic, si præscriptio sit extraordinaria, nimirum 30. vel 40. annorum; non autem temporis ordinarii, per *L. fin. §. 3. C. Communia, de Legatis*, ibi: *si autem sub conditione, vel sub incerta die fuerit relictum legatum, vel fideicommissum Universitatis, vel speciale, vel substitutione, vel restitutione: melius quidem faciet, si & in his casibus caveat ab omni venditione, vel hypotheca, ne se gravioribus oneribus evictionis nomine supponat: Sin autem avaritiæ cupidine propter spem conditionis minimè implendæ, ad venditionem, vel hypothecam profuerit: sciat, quòd conditione impletà ab initio causa in irritum devocetur: & sic intelligenda est: quasi nec Scripta, nec penitus fuerit celebrata: ut nec usucapio, nec longi temporis præscriptio contra legatarium vel fideicommissarium procedat. Quod similiter obtinere censemus in hujusmodi legatis sive purè, sive sub die certo, sive sub conditione, sive sub incerta die relicta sint. Sed in his omnibus casibus Legatario quidem, vel fideicommissario omnis licentia pateat, rem vindicare, & sibi assignare, nullo obstaculo ei à detentoribus opponendo.*

Quarta quæstio est de rebus pupillaribus? Ad hoc Resp. ex *L. 3. C. de præscript. 30. annorum*, ubi dicitur, *pupillari etate duntaxat* (quamvis sub Tutoris defensione consistat) *huic eximenda Sanctioni.* Nam cum ad eos annos pervenerint, qui ad sollicitudinem pertinent Curatoris, necessariò eis, similiter, ut aliis, annorum triginta intervalla servanda sunt: quo habetur, res pupillares non modò immobiles, sed nec mobiles, etiam lon-

Gggg

giffi

giffimo tempore præscribi, sic, ut tempus ætatis pupillaris computetur in tempus possessionis de jure requisitum; de filiis autem familias sic loquitur *L. 1. C. de annal. except.* Sancimus filiis familias in omnibus his casibus, quibus habent res minimè Patribus acquisitas (quoad proprietatem) nullam temporalem exceptionem opponi, nisi ex quo exceptionem movere potuerint, id est, postquam manu paterna, vel ejus, in cujus erant potestate constituti, fuerint liberati. *Quis enim incusare eos poterit, si hoc non fecerint, quod essi maluerint, minimè adimplere lege obvian- te valebant.* Ex quo colligitur, contra illos tempus non currere, nisi soluta Patria potestate. Contra Minores autem non currit præscriptio propriè dicta tempore ordinario, ex *L. fin. C.* ex quibus causis restituit. in integrum necess. non est, ibi: *melius est, intacta eorum jura servare, quam post vulneratam causam remedium querere.*

¶ VI.

An præscribi possint, quæ competunt Principi, vel Superiori, quoad subjectionem illi debitam?

2313.

INter ea, quæ debentur Principi, aliqua sunt, quæ illi debentur in recognitionem supremæ potestatis, & signum subjectionis; alia, quæ alio titulo, v. g. in subsidium, ob publicam necessitatem. Ea porò, quæ primo modo debita sunt, nullo tempore à subditis præscribi posse, constat ex *L. Comperit. 6. C. de præscript. 30. vel 40. annorum*, ibi: *Comperit nostra Serenitas, quosdam Sacratissimam nostræ pietatis constitutionem, qua de annorum 40. loquitur præscriptione, ad præjudicium etiam publicarum functionum solutionis trahere conari, & si quid per tanti, vel amplioris temporis lapsum, minimè, vel minùs, quam oportuerat, tributorum nomine solutum est, non posse requiri, seu profligari contendere; cum hujusmodi conamen manifestissimè sensui, propositoquè nostræ legis obviare noscatur, ideòque jubemus, eos qui rem aliquam per continuum annorum quadraginta curriculum, sine quadam legitima interpellatione possederint, de possessione quidem rei, seu dominio nequaquam removeri, functiones autem, seu civilem canonem, vel aliam quampiam publicam collationem eis impostam dependere compelli, nec huic par-*

ti cujuscunque temporis præscriptionem oppositam admitti. De his, quæ secundo modo debita dicuntur, affirmat *Pirhing. h. t. n. 20.* cum Abbate in *c. ad audientiam. 13. h. t. n. 18.* de quo dicemus infra. Quando autem dicimus, quòd in his, quæ debentur Supremo Principi sive Ecclesiastico, sive Laico, in recognitionem supremæ potestatis, nunquam præscribi possit, accipiendum est de casu, quo sub eodem Principe manet. Si enim ab ejus jurisdictione immunis fiat, legitimo transitu ad alium, non illi, sed alteri tenebitur; nec contra istum quoad prædicta unquam præscribet.

Cæterum præscriptione fieri potest, quòd quis *ex subdito* fiat *non subditus*, vel ex toto, vel ex parte, modò jurisdictionis, quam quis habet in subditos, non sit jure divino annexa officio, vel dignitati, quam quis habet. Ratio primi est, qui potest quis tempore, jure definito, bonà fide possidens libertatem, se eximere à jurisdictione alterius, cui ante subiectus erat, v. g. in solvendis gabellis, judicio, Censurâ, &c. hac ratione multi Principes Imperii exemerunt se ab eo, ut notat *Cardin. de Lugo, de jure, & just. tom. 1. D. 7. sect. 6. n. 85.* ratio secundi est; quia, quòd jure divino competit, dispositione juris humani auferri non potest; hinc nemo Fidelium per præscriptionem eximere se potest à jurisdictione Papæ, quæ illi, tanquam Vicario Christi, jure divino inest, in his, quæ pertinent ad salutem animarum, Dei cultum, & eorum, quæ in hunc finem ordinantur; at vis præscriptionis est solum ex dispositione juris humani.

Dices: ergo nec poterit ullus, per præscriptionem, eximere se, etiam à jurisdictione Episcopi; nam & hæc ex valdè probabili sententia illi inest jure divino. Resp. distinguendum, an objectio intendat, quòd nullus diæcesanus pro sensu composito retentæ diæcesis possit se eximere ab his, in quibus Ordinarius talis loci fundatam habet jurisdictionem super subjectione, & obedientia sibi debita? vel solum pro sensu diviso, nimirum, non retentâ diæcesi: si hoc secundum? opus non est præscriptione; cum mutata diæcesi eo ipso desinat esse subditus ejus, qui præest tali Diæcesi: si autem primum? verum est, quòd præscriptione acquiri non possit immunitas, seu exemptio ab Ordinario sic, *ut nulli subsit*, quoad Ecclesiasticam jurisdictionem; non autem,